

सतत्र ववृधे राजन्मत्स्यः परमसत्कृतः । पुत्रवत् स्त्रीकरोत्तस्मै मनुभावं विशेषतः ।

अथ कालेन महता स मत्स्यः सुमहानभूत् । अलिङ्गिरे यथा चैव नासौ समभवत् किल ।

अथ मत्स्यो मनुं दृष्ट्वा पुनरेवाभ्यभाषत । भगवन् साधु मेऽद्यान्यत् स्थानं सम्प्रतिपादय ।

उद्धृत्यालिङ्गिरात्तस्मात्ततः स भगवान् मनुः । तं मत्स्यमनयद्वापीं महतीं स मनुस्तदा ।

१२७१०

तत्र तं प्राक्षिपच्चापि मनुः परपुरञ्जय । अथावर्द्धत मत्स्यः स पुनर्वर्षगणान् बद्धन् ।

द्वियोजनायता वापीं विलृता चापि योजनं । तस्यां नासौ समभवन्मत्स्यो राजीवलोचनः ।

विचेष्टितुञ्च कौन्तेय मत्स्यो वाप्यां विशास्यते । मनुं मत्स्यस्ततो दृष्ट्वा पुनरेवाभ्यभाषत ।

नय मां भगवन् साधो समुद्रमहिषीं प्रियां । गङ्गां तत्र निवत्स्यामि यथा वा तात मन्यसे ।

निदेशे हि मया तुभ्यं स्थातव्यमनस्यता । वृद्धिर्हि परमा प्राप्ता तत्कृते हि मयाऽनघ ।

१२७१५

एवमुक्त्वा मनुर्मत्स्यमनयद्भगवान् वशी । नदीं गङ्गां तत्र चैनं स्वयं प्राक्षिपदच्युतः ।

स तत्र ववृधे मत्स्यः कञ्चित्कालमरिन्दम । ततः पुनर्मनुं दृष्ट्वा मत्स्यो वचनमब्रवीत् ।

गङ्गायां हि न शक्नोमि वृहत्वाचेष्टितुं प्रभो । समुद्रं नय मामाशु प्रसीद भगवन्निति ।

उद्धृत्य गङ्गासलिलात्ततो मत्स्यं मनुः स्वयं । समुद्रमनयत् पार्थ तत्र चैनमवासृजत् ।

सुमहानपि मत्स्यस्तु स मनोर्नयतस्तदा । आसीद्यथेष्टहार्थं स्यार्थगन्धसुखस्य वै ।

१२७२०

यदा समुद्रे प्रक्षिप्तः स मत्स्यो मनुना तदा । तत एनमिदं वाक्यं स्मयमान इवाब्रवीत् ।

भगवन् हि कृता रक्षा त्वया सर्वा विशेषतः । प्राप्तकालन्तु यत्कार्यं त्वया तच्छ्रूयतां मम ।

अविराद्भगवन् भौममिदं स्थावरजङ्गमं । सर्वमेव महाभाग प्रलभ्यं वै गमिष्यति ।

सं प्रचालनकालोऽयं लोकानां समुपस्थितः । तस्मात्त्वां बोधयाम्यद्य यत्ते हितमनुत्तमं ।

त्रसानां स्थावराणाञ्च यच्चेज्जं यच्च नेज्जति । तस्य सर्वस्य संप्राप्तः कालः परमदारुणः ।

१२७२५

नौश्च कारयितव्या ते दृढा युक्त्वटारका । तत्र सप्तर्षिभिः सार्द्धमारुहेथा महामुने ।

वीजानि चैव सर्वाणि यथोक्तानि द्विजैः पुरा । तस्यामारोहयेन्नावि सुसज्जानि भागशः ।

नौस्थश्च मां प्रतीक्षेयास्ततो मुनिजनप्रिय । आगमिष्याम्यहं शृङ्गी विज्ञेयस्तेन तापस ।

एवमेतत्त्वया कार्यमाष्टुष्टोऽसि व्रजाम्यहं । तां न शक्या महत्यो वै आपस्तुन्तु मया विना ।

नाभिश्छिन्नामिदञ्चापि वचनं मे त्वया विभो । एवं करिष्ये इति तं स मत्स्यं प्रत्यभाषत ।

१२७३०

जम्भतुश्च यथाकाममनुज्ञाय परस्परं । ततो मनुर्महाराज यथोक्तं मत्स्यकेन ह ।

वीजान्यादाय सर्वाणि सागरं पुञ्जवे तदा । नौकया शुभया वीर महोर्भिण्मरिन्दम ।

चिन्तयामास च मनुस्तं मत्स्यं पृथिवीपते । स च तच्चिन्तितं ज्ञात्वा मत्स्यः परपुरञ्जय ।

शृङ्गी तत्राजगामाशु तदा भरतसत्तम । तं दृष्ट्वा मनुजयात्र मनुर्मत्स्यं जलार्णवे ।

शृङ्गिणं तं यथोक्तेन रूपेणाद्रिमिवोच्छ्रितं । वटारकमयं पाशमय मत्स्यस्य मूर्द्धनि ।

१२७३५

मनुर्मनुजशार्दूल तस्मिन् शृङ्गे न्यवेशयत् । संयतस्तेन पाशेन मत्स्यः परपुरञ्जय ।